XXV. évfolyam. 1916/348. sz. Selmecbánya, 1915. január 3. 1-13 = 13 db 1. szám.

SELMECBÁNYAI HIRLAP

Egy évre 10 korona. Félévre 5 korona. Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések megállapodás szerint számittatnak.
Nyilttér díja soronként 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DR. PAULOVICS ISTVÁN

Az expedíciót s hirdetéseket illető reklamációk a lapkezelő
Joerges Ágost özvegye és fia
céghez intézendők,
hova az összes pénzküldemények is küldendők.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Magyar állhatatosság

Nemzetünknek sokféle, kiváló tulajdonságai mindeneket ámulatba ejtő erővel mutatkoztak meg eddig a világháborúban. A vitézség, a lelkesedésre való képesség, az értelmesség, mellyel minden katonánk külön-külön is felfogja ennek a háborúnak jelentőségét; hosszú tűrés a fáradalmakban, a kedélyek frissesége a veszedelem közepette, a bajtársi együttérzés másokkal és lovagias jószívűség szemben az ellenséggel: mind olyan tulajdonságai a magyarnak, amelyek előtt tisztelettel hajlik meg az egész világ. Most azonban olyan esemény következett el, amelynek a magyar nemzetből egy új, eddigelé kevéssé ismert tulajdonságot: az állhatatosságot kell kitüntetnie.

Ellenségeink, sőt nem egyszer saját kiváló vezéreink is, hányszor vádolták történelmünk folyamán a szivósság, a kitartás hiányával. Szalmalángnak nevezték a tüzes magyar felbuzdulást, mely hamar ellobban. Ezzel magyarázták, hogy a magyar sokszor elvesztette a kivívott győzelem megnyert gyümölcseit. Sajnos, valóban megtörtént s nem is egyszer. Többé azonban nem fog megtörténni. Kezesség erre az a szilárd hit, mellyel nemzetünk folytatja ezt a háborút, azzal az eltökéléssel, hogy győznie kell.

Ezen az eltökélésen nem változtathat a hadikockának semmiféle ide-odafordulása. Amint nem szabad gőgösen és könnyelműen elbizakodnunk győzelmeinkben, épúgy ellankadnunk sem szabad, ha itt-ott, a sokfelé ágazó harctér valamely pontján, a szerencse kevésbbé kedvezne fegyvereinknek. Sőt minél kedvezőtlenebbül fordulna a hadjárat mérlege, — amiről, Istennek hála, nincsen szó — annál nagyobb elszántsággal kell folytatnunk a harcot nemzetünk létéért, jövőjéért és dicsőségéért. A kishitűség rút jellemvonás mindig, bajos helyzetben azonban halálos csapás. A kiváló fajok a megpróbáltatás napjaiban a legkülönbek. És sok veszendőnek látszó ügyet fordított már diadalra az erős hit és mindenekfölött az állhatatosság.

Ez az az erény, amelyet eddig nem látott a világ a magyarban. Hisszük, hogy ebben a nagy háborúban ezt a tulajdonságunkat is meg fogja ismerni a világ, ha Isten ments! — megpróbáltatásokra kerülne a sor.

Mindezeket azért irjuk ide olvasóinknak, hogy óvjuk lelküket az ijedősség mételyétől. A háború mindenkor változó eseményekkel szolgál a harcoló feleknek. Őseink hadikockának nevezték, vagyis a kockajátékhoz hasonlították. Ezzel a háborúnak azt a természetét jellemezték, hogy a végső győzelem kivívásáig sok mindenféle fordulattal lepi meg az emberiséget. Ezek a fordulatok nem döntik el a háborút, ha erős akarattal nézünk velük szembe. Nagy Hunyadi Jánost, a történelem egyik legnagyobb hadvezérét, kétszer is érte vereség a Balkánon, mégis újra talpraállott s végül is legyőzte az ellenséget.

Hasonló a helyzetünk most Szerbiában. Diadalmas csaták után, amelyeknek mindegyikében legyőztük a szerbet, üldözés közben csapataink egy kisebb részét kudarc érte. Különben is a hegyes-völgyes, mocsaras szerb földön, kivált az esős és hideg időjárás miatt, nagyon megnehezült a hadviselés. Csapataink is a több, mint két hónapja tartó harcban kimerültek. Ezért balkáni hadseregünk vezetősége, hogy a további kockázatoknak elejét vegye és a fáradt katonákat is megpihentesse, vissza-

Valamikor...

Valamikor nekem is nyilt
Orgonafa ága,
Valamikor ifjú szivvel,
Bohó fővel, balga hittel,
Barátságért, szeretemért
Jártam a világba'...

Nem tudtam, hogy hiú ábránd,
Amit csak remélek;
Nem tudtam, hogy minden álom,
Nem tudtam, hogy nem találom
Soha, soha e világon
Egyiket sem én meg...

Mintha szivem örökké csak
Hervadt öszbe' járna,
Mintha soha nem is lenne
Fénypövezte kikeletje,
Csak egynehány balga, hazug,
Tűnő napsugára...

Vagy talán csak az én árva
Életemnek sorsa,
Hogy csak másnak nyiladozzon,
Hogy csak másnak illatozzon
Gesztenyeág, orgonaág,
Liliomág, rózsa...

Krüzselyi Erzsike.

A föld gyomrában.

Koromsötét az ég. Mi a föld gyomrában, ütegeink oldalán eltemetkezve fekszünk a szalmában. Halvány gyertyaláng világitja meg barlangunkat. Egy kis nyiláson át megláthatjuk a hóborította síkságot, mely úgy fehérlik, mintha halotti lepellel vonták volna be. Kétoldalt karcsú nyárfák emelkednek a levegőbe. Ilyen az orosz sikság! És a kis nyilás szűk keretében lemosolyognak ránk az égen ragyogó csillagok.

A barlangban már huszonnégy óra óta tartózkodunk. Tizen, szorosan egymás mellé tapadva. Munkások, diákok, hivatalnokok, csupa tarka rezervisták. És ébren vagyunk. Gyomrunk korog és türelmetlenül várjuk a komiszkenyeret és szalonnát

Mindenki a saját gondolataival foglalkozik.

— Hallod-e, testvér, — igy sóhajt az egyik, — vajjon meddig tarthat még ez a tánc? Meddig?

— Azt hiszem, karácsonyra otthon leszünk...

— Talán 1915. karácsonyára.

Általános nevetés.

— Hazulról már bátran utánunk küldhetik a husvéti csomagokat, ha azt akarják, hogy pünkösdre megkapjuk. A tábori pósta bizony ólomlábakon jár!

Általános hallgatás. Távolról hallatszik a nyárfalevelek zizegése, mikor a szél belekapaszkodik a száraz ágakba. Az orosz ágyúk dübörgése szakitja meg az éj félelmetes csendjét. A gyertya fénye pirosra festi a katonák sápadt arcát.

— Csak cigarettám volna — sóhajt föl az egyik. — Már van két hete, hogy nem dohányoztam. Füst nélkül pedig az élet egy pipa dohányt sem ér!

A bejárat előtt tompa léptek hangzanak a hóban.

— Nini, valaki úgy pöfékel, mintha török basa volna, — mondja az egyik és felugrik fekvőhelyéből, mintha megsebezték volna. — Pajtás, hadd szippantok egyet a pipádból... adok érte húsz fillért.

— Nesze! — válaszolja a másik, pipáját átengedve.

— Tyü, az apádat! Miféle dohány ez?

— Nem dohány, hanem tea...

— Tea?

rendelte a tulajdonképen veretlen sereget Szerbia szivéből az ország határához, hogy uj erőt gyüjtve, újra felszerelődve, a kellő pillanatban újból csapást mérhessen a szerb hadseregre. Ez a hadikockának egy fordulata, amely lehet pillanatra kellemetlen, de magának a háborúnak a sorsát nem dönti el. Az igazi, a nagy kockát északon az orosszal szemben forgatjuk, eddig mindig sikeresen s kivált az utóbbi napokban győzelmes eredménnyel. Hátraszorul az orosz minden vonalon. Északról a német, nyugatról és délről mi szorítjuk vaskarjainkkal. Csak fogolyban ismét százezer embert vesztett az orosz és örülhet, ha ki tud bontakozni a mi fojtó ölelésünkből.

Ilyen körülmények között, bármily fájdalmasan essék is magyar szivünknek a szerbiai visszavonulás, nincsen ok a jövendőért aggódni. A szerbiai visszavonulás csak részlet, mely legfeljebb arra ösztökélhet bennünket, hogy még az eddiginél is nagyobb kitartással vivjuk végig a világháborút. Ne feledjük el, hogy a végső győzelmet mindig a kitartás, az állhatatosság dönti el. És nemzetünk ebben is ámulatba fogja ejteni a világot.

Visszapillantás.

A lefolyt év meghozta a féltett erupciót, mely már nagyon régen készült. Az 1914. évi háborúnak csírája tulajdonképen 1870-ben, a németeknek a franciákonyert győzelmükkel keletkezett. Bismarck a német birodalmi ülésben valamikor azt mondta hogy Németország kénytelen lesz Elzász-Lotharingiát ötven évig védelmezni. És ime, bekövetkezett a jóslata, mert az ötven évhez még csak hat hiányzik. Egy másik alkalommal azt mondta, hogy, nézete szerint, Franciaország aligha fogja Németországot megtámadni. De ha Oroszország támadná meg Németországot, akkor a francia »chassepotok« önmagukról fognak elszülni. Ez is beteljesült.

A berlini kongresszus óta, mely Oroszországot megfosztotta a törökökön elért győzelmének gyümölcseitől és Ausztria-Magyarországnak meghozta Boszniát és Hercegovinát. Oroszország gyűlölte Németországot s a dualisztikus monarchiát és csakis az alkalomra várt, hogy a szenvedett csorbát rajtuk kiköszörülhesse. Bosznia végleges annexiója és a balkán-háború óta meggyült a bajuk Szerbiával is. Az annexió folytán, valamint pedig, mikor Szerbia albán területet foglalt el és onnét nem akart kitakarodni, Ausztria-Magyarország kénytelen volt kétízben Szerbia ellen mozgósitani. Szerbiának az volt a terve, hogy a monarchiát folyton nyugtalanitsa és ezzel neki költséget okozva, pénzügyileg károsítsa és gyengítse. Mig végre a trónörökös és nejének meggyilkolása véget vetett a monarchia türelmének és ez Németország beleegyezésével, sőt, mint mondják, Vilmos császár biztatására hadat üzent a szomszéd bujtogatónak.

A háború tehát elkerülhetetlen volt. A monarchiának az utolsó években folytonosan hadikészültségben kellett lennie, a fegyverkezési költségek mindinkább növekedtek, a két államnak évente óriási kölcsönszükséglete volt, melynek kihatása alatt a hitel folyton gyengült. A magyar koronajáradék, mely 1910-ben még 93—94 kurzuson állott, az évenként szükségelt ujabb kibocsátások hatása alatt hónapról-hónapra sülyedt, mig háború kitörése előtt leapadt 80 korona alá. Az állam igénybe vette a bel- és külföldön a disponibilis pénzt, úgyhogy ez igénybevétel alatt a jelzálogkötvények is szenvedtek. Ezeknek ára is folyton csökkent és az utolsó időben még a legolcsóbb kurzussal sem voltak elhelyezhetők. Ily körülmények közt sem a városaink nem birtak kölcsönt kapni, sem a jelzálogintézetek nem birtak a magánosnak kölcsönöket folyósitani. Ennek a következménye volt a pangás a városok beruházásában és az épitő és evvel kapcsolatban levő iparokban (vas, tégla-fa, cement, beton.).

A pangás már oly óriási mértéket öltött, hogy befolyásos férfiak, kik felelősséggelteljes állásban vannak és akik jól tudják, hogy a háború mily veszélyeket jelent, azt a nézetet vallották már, hogy inkább jöjjön el a végdöntés, mert ezt a helyzetet, mely folyton háború és béke közt függ, a monarchia tovább el nem birja.

És ennek dacára a háború sokaknak mégis váratlanul jött, azaz sokan voltak, kik az utolsó percig nem akartak hinni benne. Még akkor is, midőn a monarchia Szerbiának már megüzente a háborút, még sokan voltak, kik azt hitték, hogy Oroszország a Szerbiával való elintézésbe nem fog beleavatkozni. Azt hitték ezek, hogy Oroszország is, Franciaország is tudni fogja, mily rémséges veszélyt jelent egy európai háború nemcsak az egész világra, de önmagukra nézve is. És voltak sokan, akik abban a reményben leltek vigaszt, hogy a nevezett államok ezt a veszélyt nem merik előidézni. De ezek, sajnos, csalódtak. A szövetséges ellenségesek azt vélték, hogy most »itt az alkalom a rég előkészitett »bekeritési« politika eredményeinek a megpróbálására és Németország, valamint a vele szövetkezett monarchiának legyűrésére.

És igy hozta meg a lefolyt év az európai, sőt, ha Japánnak, Egyptomnak, Indiának beavatkozását is tekintetbe vesszük, a világháborút. Bekövetkezett a katasztrófa! Évszázados kultúra, generációkon át gyüjtött vagyonok elpusztulnak. Belgiumi városok romokban hevernek. Franciaországnak virágzó részei: a Champagne, Reims, Epernay évekre tönkre vannak téve.

Hazánkban, hála az égnek, a károk aránylagosan nem óriásiak. És ahol előfordultak, ott az állam a háború után mindent el fog követni, hogy helyreállitsa, kijavítsa őket. Mindazonáltal a háború következményei még évekre ki fognak hatni. Moltke, aki a béketörekvéseket mindig csak utópiának nevezte, azt mondta valamikor, hogy a háború, még a győzedelmes is, mindig nagy szerencsétlenség. Ha a háborúnak reánk nézve, amint kivánjuk és reméljük, jó kimenetele lesz, akkor a károk részben meg fognak térülni. De erre az eshetőségre bizton számitani ma még korai volna. A döntéstől, sajnos, ma még távol vagyunk.

Az 1915. évben mindenesetre még a sinlődés legyében fogunk állni. A mult év még meghozta az 1913-iki normális évnek gyümölcseit, a bankok és iparvállalatok osztalékait. Az 1914-ik évnek ilyen eredményei nem lesznek és a folyó évben sok jövedelem, melyre számos ember vár és amelyből számos embernek élnie kell, hiányozni fog. Ennek kihatása persze érezhető lesz a fogyasztásban, a kényszerből beálló takarékosságban.

— Igen, száritott tea! Mások gesztenyefaleveleket, lóhereleveleket, káposztaleveleket szinak. Ez is jobb, mint semmi!

— Nohát ez nem ér meg húsz fillért, nem is adok hát annyit érte!

Ujabb hallgatás. A szél végigfütyül a sikságon és megrázza a száraz bokrokat... Távolból az ágyúk bömbölnek. A hidegség és magány szinte türhetetlen. Bajtársai körében is mindenki elhagyottnak érzi magát... Mindenki saját gondolataival foglalkozik, senkise érdeklődik a másik iránt.

— Vajjon mikorra érkezhetik meg a szalonna? — kérdi az egyik.

— Csak még egyszer otthon lehetnék, hogy gyermekemet karjaimon ringathassam! — sóhajtja a másik.

— Brr! de kutya hideg van!

— Vajjon, mit csinalhat most szegény anyám? Bizonyosan kizavarták őt is puha fészkéből.

Igy beszélnek mindent össze-vissza, amig kivülről hallatszik a megváltó szózat:

— Megjött a kenyér és a szalonna!

Egy alak benyujtja a nyiláson az eledeleket... általános mozgás... kezdődik az állatok etetése. Mindenki mohón, szótlanul falatozik...

Hogy is volt csak ezelőtt néhány hónappal? Ott ültünk kényelmesen, dúsan teritett asztalok mellett a fényes vendéglőkben és inyencmódra turkáltunk a legizletesebb ételekben.

Ma pedig mohón faljuk a komiszkenyeret szalonnával, olyan jóizűen, mintha égből hullott mennyei manna volna...

Valamelyik jóllakott előveszi a szájharmonikáját és banális utcai nótákat játszik rajta. De ezek a nóták a fővárosunk aszfaltján születtek és olyan közel állanak lelkünkhöz, hogy hallatára fantáziánk maga elé varázsolja a főváros zajos éjjeli életét... a tündéri hölgyeket... kivilágitott kávéházakat és tülkölő autókat...

És mélységes honvágy vesz erő rajtunk itt, a háborított siksságban, az orosz föld büzös gyomrában... És mindannyian énekünkkel kisérjük a zenét, mintha üdvözletet küldenénk a magányból, otthonhagyott kedveseinknek...

Ekközben jobbról-balról, előlről és hátulról egy-egy löveg vájt magának utat a havon át a sárga földbe. Igy üdvözölnek bennünket a muszkák... De mi ezt már megszoktuk és nagyokat nevetünk rajtuk.

Egy pajtásom mutatkozik a szűk nyiláson és beszól:

— Hallod-e hé?

— Mi az?

— Nesze... itt a fél szivarom.

Szerettem volna a nyakába borulni a drága barátomnak, a szusztergelegénynek, aki megosztja velem utolsó szivarját.

Visszahúzódom a szalma közé és élvezettel szivom a szivarcsutakot. Füstje átjárja egész tüdőmet, vérem gyorsabban lüktet, egész testem feléled és egész idegrendszerem kellemesen megbizsereg... Aranyos légvárakat látok biborszinű felhők közt lebegni, körülkeritve ezüstbogyós babérágakkal.

Milyen szép is a drága élet! A munka, játék, a küzdelem élete! Milyen szép a művészet, az illatos rózsák, a harmatos virágok, az andalitó zene és milyen izletes a kitünő libapecsenye, pirosra sült burgonyaszeletekkel...

Igy keringenek, kergetődznek agyamban a gondolatok, édes visszaemlékezések, amikor hirtelen megberreg a telefon.

— Itt a harmadik üteg!

— 4700... Első tüz!

Hirtelen felugrálunk, a következő pillanatban borzalmas robbanás... mindnyájan egymásra dőlünk. Mi volt ez? Egy löveg áttörte a barlangunk fedelét és lecsapott közénk... Általános felfordulás... Kivájnak bennünket a föld gyomrából, a fegyverek, köpönyegek, takarók tömkelegéből...

Ki sebesült meg közülünk? Csak az egyik pajtásunk vérzik, mig a másik egész testében reszketve, most is tovább dudolja a frivol utcai nótát.

Ütegeink tüzet okádva bömbölnek... A szél tovább dühöng Oroszország kopár siksságán és az égnek meredő nyárfák sóhajtozva sirják panaszaikat a hideg levegőbe...

A két államnak milliárdokat kitevő kiadásai vannak, melyek fedezéséről ma még szólni sem lehet, mert ez a kérdés szoros összefüggésben áll a háború kimenetelével. Igaz, hogy a milliárdok forgalomba jöttek és természetes volna a feltevés, ha az állam kölcsön útján apellálni fog a közönséghez, hogy a kiadott milliárdok ismét vissza fognak kerülni az állam pénztáraiba és lehetővé fogják tenni a függő adósság beváltását és fundálását. De, sajnos, ez a feltevés nagyon kevéssé biztos és attól kell tartanunk, hogy a milliárdok nagy része oly helyre kerül, melyből az államhoz csak bajosan fog visszatérni. Krupp Berta, a híres gyárosnak az özvegye, ki férjétől a részvények nagy részét örökölte, a német hadiköl-csönre 30 millió márkát jegyzett. Nálunk is van elég osztrák gyáros, kinek gyárai Magyarországon vannak és aki a hadiszállításoknál elért 50 vagy 100 millió nyereségből szintén könnyen jegyezhetett volna 30 milliót, de ezeknek a nevét a nagy aláírók közt hiába kerestük . . .

Mikor fognak szegény városaink a nyakig érő függőadósságtól megint szabadulni és ismét törlesztéses kölcsönre szert tehetni, hogy a megkezdett és tervezett investiciókat folytathassák, ennek csak Isten a megmondhatója?! Már az utolsó években is bajos volt — az ellenséges indulat folytán — zálogleveleinket a külföldön elhelyezni. A háború után erre még kevesebb a kilátás, mert Franciaország hosszú időre szóba sem jöhet. Németország szintén a maga ügyeivel lesz elfoglalva. A belföldön pedig az állami finánciák konszolidálása lesz az első feladat. Hogy mire lehetünk felkészülve, az érezhető volt a pénzügyminiszter kijelentéseiből. A főrendiházban, a hadiadóról szólva, azt mondta: »A közönség meg fog győződni, hogy a terheket a jobbmódúak egymaguk előteremteni nem birják, hanem azokat a fogyasztási adók felemelése által át kell majd háritani az általánosságra«. Tehát a terhek fokozása, új adók, nagyobb drágaság, ezek azok, mikre várhatunk . . .

Azzal a kívánattal fejezzük be sorainkat, hogy a háborúban hozott áldozatok ne maradjanak eredmény nélkül; hogy készitsék elő a fényes, tartós békét; és hogy hozzák meg hazánknak a további fejlődés lehetőségét, városainknak pedig a haladást minden téren! **W. Zs.**

Sebesült és beteg katonáink karácsonya.

Kedves, meleg s meghatóan magasztos ünnepség volt a selmecbányai kórházakban karácsony szent ünnepén. A város közönségének áldozatrakészsége s a kórházakban működő jóságos lelkek olyan ünnepséget rendeztek a katonák számára, amelyre nemcsak ők, hanem mindazok, akik az ünnepségen résztvettek, igaz érzéssel és szeretettel fognak visszaemlékezni mindenkor.

A Fritz-ház szükségkórházában, illetőleg a főiskolai rektortól szivesen átengedett zeneteremben, pazar pompájú karácsonyfát állítottak föl; körülötte, nagy asztalokon, a 67 sebesült részére kikészített ajándékcsomagok és dohányozni valók, A termet zsúfolásig megtöltötték a katonák, a Vöröskereszt hölgyei, valamint a nagyszámú közönség. Az ünnepség 24-én, délután 2 órakor, a zárdai növendékek szép énekével kezdődött. Az ének után *Cserny Etelka* IV. oszt. polgári leányiskolai tanuló Szepessy Lászlónak »Karácsonyi kép a katonaéletből« cimü alkalmi költeményét szavalta el. A költemény olyan megkapó s érzéssel tele hatású volt, hogy akik az ünnepségen résztvettek, sohasem fogják elfelejteni. A családjaiktól elszakadt, szülőik, feleségeik, gyermekeik után sóvárgó katonáink hangos zokogásba törtek ki s azok a könnyek, melyek a közönség szeméből patakokban ömlöttek, őszinte bizonyítékaik voltak az együtt-érzésnek és a ragaszkodó szeretetnek. A zárdai növendékek újabb alkalmi éneke után *Horváth Kálmán* kir. tanácsos, polgármester magyar, német és tót nyelven meleg szavakban üdvözölte a sebesült és beteg katonákat, akik bátran álltak szemben a halállal s most, ime, síró zokogás tör elő szerető, érző szivükből, mert visszaemlékeznek kedveseikre, akiket elhagytak s akik szívszorongva várják hozzájuk való visszatérésüket. A város közönsége körében és nevében szeretettel üdvözli őket. Közöttünk, úgymond, ma nincs vallás-különbség, nincsenek nemzetiségi és társadalmi különbségek; mind egyek vagyunk a hazaszeretetben s az egymás iránt való szeretetben. Hálás szivvel emlékezik meg a Vöröskereszt egylet selmecbányai választmányáról, a kórházak vezető-orvosairól, a buzgó ápolónőkről s mindazokról, akik ezt a szép ünnepséget rendezték. Szavait a haza és a király lelkes éltetésével fejezte be s beszédét Éljen! Hoch! Zsivió! Szetreaszka! kiáltások követték.

A polgármester beszédét *Ramontian Aurél* főiskolai hallgató tolmácsolta román nyelven, lelkes és hazafias szavakkal. Utána *Zólomy Imre* erdőmester, városi tb. tanácsos, a Vöröskereszt-egylet selmecbányai választmányának titkára emlékezett meg hálás szívvel a város közönségének nem lankadó áldozatrakészségéről, mely lehetővé tette, úgymond, hogy hős vendégeinket a szent ünnepen méltóan láthassuk el s Jézus ajándékait nekik átadhassuk. Az ajándékokra befolyt pénzösszeg s a beérkezett egyéb adományok minden reményünket meghaladták s a selmecbányai Vöröskereszt-egylet, valamint a sebesült és beteg katonák nevében hálás szívvel mond a közönségnek köszönetet. Végül a zárdai növendékek énekkara elénekelte a Wacht am Rhein-t és a Himnuszt, melyeket az egész közönség éneke kisért. A szép ünnepséget a haza s a király lelkes éltetése fejezte be. Az ünnepség után kiosztották a karácsonyi ajándékokat.

A karácsonyi ünnepség, délután 3 órakor hasonló melegséggel folyt le a városi kórházban hol két teremben volt fölállítva a karácsonyfa. Az egyik teremben a magyar és a tót, a másikban a német, lengyel s a román legénység ünnepelte a kis Jézus eljövetelét s mindegyik nemzetiségi csoport a saját anyanyelvén énekelt ünnepi egyházi énekeket. Egy sebesült katona magyar, egy másik német nyelven üdvözölte a vendégeket; lelkes, megható, hazafias szavakkal ecsetelte a nap jelentőségét s hálás szívvel köszönte meg a város közönségének jóságát és adományait. A polgármester hasonló meleg szavakkal üdvözölte őket, majd a titkár köszönte meg a közönség kegyességét, *Ramontian Aurél* pedig román nyelven tolmácsolta a beszédeket.

Katonáink, karácsonyi ajándékul, egyenkint 6 szivart, 50 cigarettát, 1 csomag pipadohányt, egy tálca különböző süteményt, gyümölcsöt, továbbá egy zacskót kaptak, melyben a következő tárgyak voltak: 1 pipa, 3 zsebkendő, 1 pár meleg lábravaló, fehér kockacukor, 10 dkgr. csokoládé, 1 bajuszkötő, 1 bajuszkefe, 6 varrótű, fehér és fekete cérna, nadrággombok, kapcsok, mosdószappan, 1 tükör, 10 selmecbányai képeslevelezőlap, 10 tábori levelezőlap, 1 ceruza, 1 nagy doboz gyufa és szarvasfaggyu.

Karácsony estéjén a kórházakban vacsora volt: káposztaleves, rántott hal salátával, mákostészta, kalács, tea és sör. Karácsony első napján a Fritz-házban az ebédet az Úrinők Máriakongregációja adta: levest, marhahúst mártással és körözékkel, malacpecsenyét salátával, rétest, süteményt, feketekávét, sört és bort. A Szilveszter-esti vacsorát a r. k. Nőegylet adta a katonáknak.

HIREK.

A jövőbelátás.

Régi tapasztalás, hogy amikor valami rendkívüli esemény történik, mindig akadnak olyanok, akik komolyan állitják, hogy ők előre megérezték, megjövendölték.

De hát vajjon képes-e az ember arra, hogy a jövő eseményeket előre lássa, előre tudja, ami reá várakozik? Vannak-e emberek, akiknek csakugyan megvan az a képességük, hogy a ködös, rejtelmes jövőről lerántsák a titok fátyolát?

Ezekkel a már sokat vitatott, de azért nagyon érdekes kérdésekkel foglalkozott Kemnerich Miksa müncheni iró egy felolvasásában, melyet a minap tartott, nagyszámú közönség jelenlétében. Kijelentette, hogy mindezekre a kérdésekre sem határozott igennel, sem határozott nemmel nem lehet válaszolni. Tudósok, szakférfiak, orvosok és természettudósok tagadják, hogy egy-egy kiváltságos ember állandóan meg tudná mondani a jövőt, bár igaz, hogy voltak esetek, mikor a jóslat beteljesedett. A beteljesedett jóslatokat azonban nem lehet teljesen a véletlen számlájára irni. Mert tagadhatatlan, hogy pl. I. Miksa, II. Rudolf, V. Károly császárok halála épen azon a napon következett be, amelyet évekkel előbb megjósoltak.

A beteljesedett jövendölésekre meglepő adatokat találunk már a görögöknél is. A peloponnesusi háborút, Caesar halálát pontosan megjósolták. Az újabb korszakokban is szinte megdöbbentő példáit találjuk a jóslatok beteljesedésének.

A még élő Brugsch pasa is feljegyzett egyet. Egyiptomba akart utazni. Útközben, Németországban, táviratot kapott a kedvétől, hogy ne folytassa útját, térjen vissza hazájába. Brugsch engedelmeskedett s a hajó, amelyen útját folytatni akarta, levegőbe repült. A kedive, mint később kiderült, megálmodta hogy a pasát útközben végzetes katasztrófa érné.

Hiteles okiratok örökítették meg, hogy egy Haring nevű egyszerű parasztember lázas álmában előre látta a hétéves háborút. Annyira biztos volt a háború bekövetkezésében, hogy a királynál kihallgatáson jelentkezett s az óvatosságot akarta tanácsolni. Brühl miniszter Haringet megfigyelőintézetbe küldte, pedig a jövő teljesen igazolta.

Berlinben egy úrinő hivatalosan igazolt jövendölésében előre bejelentette, hogy 1898-ban nagy tűzvész fog pusztitani Newyork kikötőjében. Ugyancsak ő jósolta meg egy hajó elsülyedését is, valamint a brüxi kőszénbányakatasztrófát. Mind a három jövendölés beteljesedett.

Ismeretesek Nostradamus jóslatai is. Előbb prózában, majd versben mondotta el jövendöléseit, melyeket a csillagok járásából olvasott ki. Könyvei némely könyvtárban még ma is megvannak s így jóslatait ellen lehet őrizni. Ő volt az, aki nyolcvan évvel előre megjósolta Montmorency börtönbe vetését s előre megmondotta a francia forradalom kitörését. Sőt ez utóbbinál a király árulóit is megnevezte. Megjövendölte, hogy 1792-ben új, de rövid ideig tartó időszámítás lesz s ez a forradalom alatt csakugyan megtörtént

—

— **Kinevezés.** Őfelsége, a király, *Pallavicini György őrgrófot*, Selmec- és Bélabánya szab. kir. bányaváros volt országgyűlési képviselőjét, a 9-ik honvédhuszárezred hadnagyát, főhadnaggyá nevezte ki.

— **Ujévi üdvözlés.** *Horváth Kálmán* kir tanácsos, polgármester, Selmec- és Bélabánya szab. kir. bányaváros közönsége és tisztikara nevében, az ujév alkalmából táviratban üdvözölte *Ivánka István* főispánt és *Czobor László* országgyűlési képviselőt.

— **Hősi halál.** *Singer Lajos* bányaigazgató, népfölkelőhadnagy, a selmecbányai ág. h. ev. liceumi főgimnázium egykori növendéke, december hó 14-én a déli harctéren megsebesülve, 21-én, a székesfehérvári katonai kórházban, 37 éves korában hősi halált halt. Holttestét Selmecbányára szállitották s nagy részvét mellett december 25-én. d. e. 10 órakor helyezték örök nyugalomra. — *Koricsánszky János*, a 22-ik honvédgyalogezred századosa, a selmecbányai liceumi főgimnázium volt növendéke, az uzsoki szorosnál vivott harcokban hősi halált halt.

— **Eljegyzés.** *Horváth József dr.* közigazgatási gyakornok, istvánházai helyettes rendőrbiztos, december 24-én eljegyezte *Dobó Margitot, Dobó Sándor* selmecbányai városi tb. főszámvevő leányát.

— **Az osztrák és a magyar hadikölcsön 3135 millió korona.** Az osztrák póstatakarékpénztár, mely az osztrák hadikölcsön jegyzéseinek az organizációját vezette, bejelentette az osztrák pénzügyminiszternek, hogy az eddig elszámolt jegyzések összege 2135 millió korona. Ha a magyar nemzeti kölcsönre történt jegyzéseket csak egymilliárd koronára becsüljük, akkor is láthatjuk, hogy 3135 millió korona a monarchia két államában jegyzésre bocsátott két hadikölcsön eredménye. Németországban 4·5 milliárd márka volt az eredmény, olyan óriási nagy összeg, mely joggal ejtette bámulatba, a német nemzeti vagyon erejének láttára, az egész világot. A német hadikölcsön 4·5 milliárd márkája koronaértékben 5·26 milliárdot jelent. A francia hadikölcsönre összesen 400 millió frankot tudtak csak összegyűjteni a világ leggazdagabb országának, Franciaországnak polgárai.

— **Új főhadnagyok.** Őfelsége, a király, *Puksa Endre* erdőmérnököt, a 15. tábori tüzérezred tartalékos hadnagyát, *Lugosi István* bányamérnököt, a 2. számú, *Hornyacsek Béla* földbirtokost, a 6. számú és *Vankó Rezső* vaskohómérnököt, a 7. számú vártüzérezred tartalékos hadnagyait, 1914. november 1-től számitott ranggal, főhadnagyokká nevezte ki.

— **Iparhatósági megbizottak választása.** A selmecbányai iparosok és kereskedők a selmecbányai elsőfokú iparhatóság területén működő iparhatósági megbizottakat, az 1915. évre, december hó 30-án választották meg. Megválasztattak: Lövy A. Ede, Nemeskürthi Károly, Bing Lajos, Bánik Lajos, Zajacz János, Platthy Antal, Ernst Zsigmond, Weiner Lipót, Balázs Nándor, Sümegh János, Müllner Adolf, Klein Jakab, Dukász Gyula Szakács Antal, Egyedi Ignác, Kovács F. Lajos, Dinda János, Einhorn Simon, Hirschl Jakab és Zachar Károly.

— **Kinevezés.** A m. kir. igazságügyminiszter *Dutkó János* selmecbányai kir. járásbirót három év tartamára, a selmecbányai munkásbiztositási választott biróság elnökévé nevezte ki.

— **Munkásbiztositási Almanach.** Mivel a háború kitörésével a hazai munkásbiztositás tervezett törvényhozási rendezése egyelőre elmaradt, az elvi jelentőségű rendeletek és határozatok útján való jogfejlesztés pedig csaknem teljesen szünetel, a Munkásbiztositási Almanach 1915. évi évfolyama nem jelenik meg.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter *Guman Jenőt*, a kolozsvári m. kir. kutató bányahivatal segédmérnökét, *Árkosi Béla* selmecbányai m. kir. bányatanácsos vejét, a bányászat körébe tartozó kezelési ágazatoknál alkalmazott műszaki tisztviselők létszámában, jelenlegi állomáshelyén való meghagyásával, a IX. fizetési osztályba bányamérnökké nevezte ki.

— **Új főhadnagyok.** Őfelsége, a király, *Kachelmann Károly* okleveles mérnököt, vihnyei gépgyárost és *Händel Vilmos dr.* volt debreceni jogakadémiai tanárt, *Händel Vilmos* selmecbányai ev. lelkész és honti főesperes fiát, népfölkelőhadnagyokat, főhadnagyokká nevezte ki.

— **A karácsonyi vakáció vége.** A selmecbányai tanintézetek karácsonyi vakációja, a főiskola kivételével, holnap ér véget. A két főgimnáziumban, a tanitóképzőintézetben, az ev. polgári leányiskolában holnap, a bányászati és erdészeti főiskolán pedig 7-én kezdődnek meg a rendes előadások.

— **Az Ev. Nőegylet a hadbavonultakért.** A Selmecbányai Evangelikus Nőegyletnek, a hadbavonultak számára, az elmult héten adakozott: Diamant Frida 2 pár csuklóvédőt, özv. Fiedler Gyuláné 10 dkgr. tépést, Immerblum Dávidné 1 kispárnát, 1 párnahuzatot, 1 pár érmelegitőt, Pobuda Malvin 1 pár érmelegitőt, Szever Pálné 2 nadrágot, 10 haskötőt, 11 pár kapcát, 1 pár érmelegitőt és 5 hósapkát; készitett: Borsiczky Mária 2 pár érmelegitőt, Jaeger Gyuláné 6 hósapkát, Kachelmann-nővérek 48 pár érmelegitőt, Krutkovszky Erzsike 6 haskötőt, özv. Visnyovszky Dánielné 2 hósapkát, Szolár Lajosné 5 pár érmelegitőt.

Az »Aranyat vasért«-mozgalom részére vasgyűrűért becserélt: Dobó Margit 5 K-t, Dobó Valika 5 K-t, Farbaky István dr. 5 K-t, Immerblum Dávidné 1 aranygyűrűt, Kneskó Lajos 5 K-t, Sugár Gizella 1 aranykeresztet, Sugár László 4 ezüstpénzt, 1 pár függőt, özv. Wongrey Gyuláné 19 ezüstgömböt, 1 ezüst-, 1 aranyfüggőt. A becserélt gyűrűk száma 377. Itt emlitjük meg, hogy a legutóbbi közlésben Schmidt Auguszta nevéhez tévedésből került az aranygyűrű; a becserélt tárgy egy aranyóra volt.

Plakettet vett: Balás Emilné, Becker Ilonka, Kozák Eta, Makávé Miklósné, dr. Vértesi Tóth Imréné. Az eladott plakettek száma 37.

Az Ev. Nőegylet eddig 289 katonát látott el meleg ruhaneművel.

— **Nyilvános köszönet.** *Schramm Zita* kórházi főnöknő *Káchlisch Richárd* gázgyári igazgató úrnak, amiért a kórház kápolnájába és a nővérek ebédlőjébe a gázvezetéket és a teljes világitó fölszerelést teljesen dijtalanul volt szives bevezetni, ezúton mond hálás köszönetet.

— **Az „Igazmondó.“** Az »Igazmondó« c. képes hetilap, mely, képeinél és tartalmánál fogva, rövid fennállása óta rohamosan hóditotta meg a közönséget, a mostani évvel második évfolyamába épett. Előfizetési ára 2 K. Minden uj előfizető megkapja a szineskivitelű »Anyai őrszem« c. képajándékot, valamint, január első felében, az Igazmondó Nagy Naptárát. Az előfizetéseket az Igazmondó kiadóhivatalához, Budapest, VII., Rákóczi-út 54. szám alá kell cimezni.

— **A legnagyobb gabonaárakat újra fogják megállapitani.** Osztrák illetékes körökből származó értesülés szerint a gabona maximális árainak dolgában Ausztria és Magyarország kormányai között újabb tárgyalások lesznek, mert, az osztrák körök meggyőződése szerint, a maximális árak megállapitása nem járt a kivánt eredménnyel, sőt teljesen megbénitotta a gabona — és lisztkereskedelmet. Az illetékes körök hasonlóképen vélekednek Magyarországon is.

— **Nem lesz szünet az óvóban.** A háború kivánatossá teszi, hogy a kisdedóvók az évenkint szokásos január havi szünetet az idén ne tartsák meg s a gondozásra szoruló gyermekek ez idő alatt is bejárhassanak. Ezért a kormány elrendelte, hogy a kisdedóvókat januárban is nyitva kell tartani.

— **Hősi halál.** *Barthalos Árpád* okleveles bányamérnök, a rimamurány-salgótarjáni vasmű részvénytársaság vashegyi bányászatának üzemi mérnöke, boldogult *Liha Antal* selmecbányai kir. télőtáblai biró veje, népfölkelőhadnagy a galiciai Kulikow melletti csatában hősi halált halt.

— **Az első női számtiszt Selmecbányán.** *Bachraty Anikó* városi napidijas, *Bachraty József* selmecbányai r. k. elemi iskolai tanitó leánya, aki Selmec-és Bélabánya szab. kir. bányaváros számvevőségi hivatalának egyik legbuzgóbb és legkiválóbb tisztviselője, a mult héten, a budapesti államvizsgáló-bizottság előtt, államszámviteltani vizsgálatot tett. A kitüntetéssel vizsgázott tisztviselőt rövidesen számtisztnek fogják megválasztani s igy ő lesz az első női számtiszt Selmecbányán.

— **Gondnokság alá helyezett ügyvéd.** A balassagyarmati ügyvédi kamara közhirré teszi, hogy *Wagner László dr.* selmecbányai ügyvédet, önkéntes lemondása folytán, az ügyvédek lajstromából törölte s ügyvédi irodája részére gondnokká *Pohly János dr.* selmecbányai ügyvédet rendelte ki.

— **Segitőakció.** A selmecbányai kórházakban ápolt sebesült katonák karácsonyára özv. Posta Miklósné 4 K-t, Hoznek Gyuláné 10 K-t, özv. Riedl Gyuláné 5 K-t, Vértesi Tóth Imre dr. 20 K-t, az Izraelita Nőegylet 10 K-t, Mátray Gusztáv 6·60 K-t, Bencze Gergely 2 K-t adományozott. A bélabányai zárdanővérek karácsonyi előadás-jövedelme 40 K.

A harctéren levő katonáink részére az Úrinők Kongregációja 14 hósapkát, 3 pár érmelegitőt, 1 pár térdmelegitőt, 3 pár kötött félkeztyűt, Vadas Jenőné 3 mellényt, 2 trikóinget, 3 pár harisnyát, 1 pár térdmelegitőt, 1 pár érmelegitőt, Raksányi Samu 3 mellényt, Arthold Gézáné 1 prémkarmantyút, tépést, Schmidt Hermin, Hermann Ilma 1 hósapkát, Baán Elemérné 2 pár érmelegitőt adományozott.

Horváth Kálmán kir. tanácsos, polgármester az elmult héten, a hozzá beküldött ruhaneműekből 15 hósapkát, 1 pár térdmelegitőt, 3 pár harisnyát, 10 pár érmelegitőt, 7 mellényt, 2 trikóinget, 1 nadrágot, 1 prémkarmantyút, 2 prém nyakvédőt és 1 prémsapkát küldött be a honvédelmi miniszterium Hadsegélyző-Hivatalához egy csomag tépést pedig a szükségkórháznak adott át.

— **A Hontvármegyei Gazdasági Egyesület közgyűlése.** A H. G. E., *Ivánka István* főispán elnöklésével, Ipolyságon, a vármegyeháza kistermében, december 29-én tartotta évi rendes közgyűlését. Tárgysorozata a következő volt: Az 1915. évi költségelőirányzat tárgyalása és jóváhagyása. 2.) A számvizsgálóbizottság kiegészitése. 3.) A választmány jelentése, hogy a törzsvagyonból a hadikölcsönre 8000 K-t jegyzett. 4.) A választmány jelentése az egyesület 1914. évi működéséről. 5.) Igazgatóválasztmányi tagok választása. 6.) Inditványok.

— **Háborús-nyomtatványok gyüjtése.** A belügyminiszter felhivta a törvényhatóságokat, hogy mindazokból a háborúra vonatkozó nyomtatványokból (falragaszokból, hirdetményekből, körrendeletekből, brosúrákból stb.), amelyeket az alispánok, polgármesterek, főszolgabirák és rendőrkapitányok ezideig közzétettek, illetőleg kibocsátottak, küldjenek be egy-egy példányt a Magyar Nemzeti Múzeum könyvtárának.

Egy másik rendeletében pedig arra figyelmezteti a belügyminiszter a hatóságokat, hogy a háborús eseményekkel kapcsolatos ügyiratok megőrzésére különös gondot forditsanak.

— **Eljegyzés.** *Mihalik Károly* selmecbányai m. kir. dohánygyári segédtiszt december hó 24-én eljegyezte *Irmler Cilikét*, Irmler Rezső kisbányai tanitó testvérhugát.

— **Adományok a kórházaknak.** A Vöröskeresztegylet selmecbányai szükségkórházainak, a sebesült katonák részére az elmult héten a következők adományoztak: Hlavacsek Mihályné kenyeret, ostyát, diót, Hoznek Gyuláné 1 kosár almát, 4 üveg bort, Lupták Zsuzsanna 1 kosár krumplit, babot, káposztát, Velics György 1 doboz cukrot, teát, rumot, dr. Barlai Béláné 3 üveg bort, Sztarna Géza cukrot, rumot, cigarettát, Sümegh Jánosné 2 kalácsot, özv. Sümegh Jánosné 2 üveg paradicsomot, 1 üveg málnaszörpöt, Széki János 3 üveg bort, Weisz Simonné 4 üveg málnaszörpöt, Tomasovszky Lajosné 5 üveg bort, 300 cigarettát, Baán Elemérné 10 kalácsot, Cziczka Sándor 3 üveg bort, 1 üveg feketekávét, teasüteményt, almát, narancsot, Vadas Jenőné 2 doboz cigarettát, 1 kosár almát, Osztroluczky Gyuláné 2 doboz cigarettát, almát, Podhorszky István bort, sonkát, cigarettát, Goldfusz Mihályné 1 tál pogácsát, kalácsot, rumot, kolbászt, cigarettát, Pollák Zsigmond 200 cigarettát, Sztankay Ferencné 6 üveg bort, kalácsot, tésztát, Zorvan Anna 1 kenyeret, Terényi Adél 2 üveg bort, 3 üveg befőttet, kiflit, Ernst Zsigmondné 2 libát, Árkosi Béláné 1 kosár almát, kiflit, kalácsot, 1 üveg ugorkát, 3 alsónadrágot, 1 inget, Strausz Sándor 1 zsák burgonyát, 420 cigarettát, Bálint Ferenc 2 üveg bort, 1 kalácsot, Weisz Ármin 2 üveg rumot, 3 kg. cukrot, 2 kalácsot, Kupecz Gyuláné 4 kalácsot, Vági Istvánné 1 kalácsot, 600 cigarettát, özv. Horváth Józsefné 1 tál tésztát, 3 fej káposztát, Weisz Simonné 4 üveg befőttet, 200 cigarettát, Strócz Lajosné 3 kalácsot, Szpiska Mihályné rumot, 1 kg. cukrot, pogácsát, Buxbaum Irma almát, diót, Borsitzky-nővérek 200 cigarettát, 5 levelezőlapot, Dobrovits Mihályné 2 kalácsot, Fekete Mártonné 1 tál tésztát, 2 üveg bort, Bielik Lajosné 4 üveg bort, kalácsot, N. N. 4 üveg bort, özv. Áts Ferencné 4 üveg bort, Zólomy Imréné 1 üveg paradicsomot, 2 üveg bort, rétest, Fischer Samuné 3 üveg bort, özv. Kubacska Hugóné 3 kalácsot, Dalos Józsefné 2 kalácsot, Csermely Istvánné 10 liter bort, 300 cigarettát, Jankó Sándorné 3 üveg bort, 2 üveg paradicsomot, tésztát, özv. Mihalik Istvánné 6 tucat pipát, Bocsák 2 üveg likőrt, süteményt, Podhorszky Józsefné 6 kalácsot, 200 cigarettát, N. N. rumot, cigarettát, cukorkát, Urbánszky Mária 2 üveg málnaszörpöt, 2 üveg bort, tésztát, Fizély Károlyné almát, diót, Bánik Lajosné kalácsot, 100 cigarettát, Nikl Jánosné 1 kenyeret, 3 fej káposztát, ugorkát, Boleman Gézáné 5 üveg bort, Dimák Gyula 1 üveg rumot, 2 kalácsot, 2 doboz cigarettát, Láng Károlyné 5 üveg bort, özv. Blaskovits Emilné 4 kalácsot, 2 üveg befőttet, 6 tojást, Albert Ferenc 2 kalácsot, Herkely Imréné 7 üveg befőttet, 2 kalácsot, Holzapfel Margit 1 tál tésztát, Filkorn Ella süteményt, N. N. tortát, 3 kalácsot, Káhlich Károlyné kalácsot, süteményt, Kubinyi József 50 képeslevelezőlapot, özv. Fénykövi Jakabné 1 doboz tépést, 2 inget, 2 alsónadrágot, 2 pár harisnyát, Terényi Adél tésztát, befőttet, 2 üveg bort, Barok Ferenc 34 üveg sört, Wagner Lajos 4 töltött kalácsot, L. M. 100 szivart, Krippel Móric 1 özet, 5 üveg bort, 100 cigarettát, N. N. 2 üveg édespálinkát, 2 tálca süteményt, 100 cigarettát, Fekete Zoltán 5 liter bort, 100 szivart, Millenovich Irma 2 töltött kalácsot, Szabó F. 8 K-t özv. Líha A.-né 1 kalácsot, almát, ágyra való fehérnemű t, Bencze G. 2 K-t, Szártorisz Ferenc 1 K-t, Kövesi Antal 5 üveg bort, Strócz Lajos 200 szivart, Borovánszky György karácsonyfadíszt, Grillusz Emilné 400 cigarettát, Weisz Ignác 400 cigarettát, 50 csomag dohányt, 20 pléhdobozt, 100 zacskót, Mihalik Istvánné pipadohányt. Fogyasztószövetkezet 200 levelezőlapot, a m. kir. dohánygyár személyzete 2900 cigarettát, 280 szivart, Ernst Zsigmondné 3 doboz karácsonyfadíszt, dr. Tandlich Ignácné karácsonyfadíszt, cukorkát, Bálinth Nándorné 5 üveg bort, a Kolos-intézet növendékei karácsonyfadíszt, almát, diót, süteményt, cigarettát, Árkosi Béláné 3 inget, 2 alsónadrágot, 1 botot, Dobrovits Mihályné süteményt, Sztancsay Miklósné 1 tál süteményt, Láng Auréliné 1 tál süteményt, 2 kalácsot, Simkó Jánosné 3 tál kalácsot, cigarettát, Wodráska-nővérek 2 tál süteményt, 2 üveg befőttet, özv. Riedl Gyuláné 2 üveg paradicsomot, 2 üveg befőttet, Engel Zsigmondné tejet, Buxbaum Irma 2 üveg bort, 1 tál süteményt, Tauber Magda 6 üveg befőttet, Sztankay Ferencné, Musil Mária, Teren Márton, Tomasovszky Lajosné tejet, Muzsik Gyula tejet, 2 üveg málnaszörpöt, füstölthúst, Joerges Ágostné tejet, 2 könyvet, Böhm Károlyné befőttet, 200 cigarettát, Weisz Jakabné uzsonnát, özv. Lieberth Lajosné mákot, diót, lekvárt, almát, szilvát, N. N. 4 kg. cukrot.

A városi kórháznak: Rappensberger Vilmos 200 cigarettát, dr. Fodor Lászlóné 5 K-t, uzsonnát, Kachlisch Richárd 1 pulykát, Kövesi Antal 200 cigarettát, Krippel Móric 1 özet, Ernst Zsigmond 2 libát, 3 kg. szalonnát, Oberth Lajos 200 cigarettát, 50 szivart, Hornyacsek István pecsenyét, Sztarna Géza 1 kg. cukrot, 1 üveg rumot, 100 cigarettát, Vági Istvánné 300 cigarettát, 1 kalácsot, Makó Mihály 100 cigarettát, Palócsik Józsefné 3 kalácsot, 200 cigarettát, Irmler Jánosné 3 kalácsot, Siposs Ferencné 2 kalácsot, Sümegh Jánosné 2 kalácsot, N. N. 1 kalácsot, Veszedy Ilona 1 kosár burgonyát, cukorkát, Veszedy Józsefné 1 kalácsot, Novák József 1 kgr. húst, Strickl Jánosné 1 kenyeret, 1 kalácsot. 1 üveg befőttet, Bukoveczky Ödönné 46 almát, Bukovics István 5 K-t, Barok Ferenc 25 üveg sört.

Mélyen tisztelt vevőinknek szives tudomására adjuk, hogy újévtől kezdve üzleteink vasár- és ünnepnapokon zárva maradnak.

GROHMANN GYULA
JOERGES ÁGOST ÖZV. ÉS FIA.

— **Az ujévi üdvözletek megváltása.** Az ujévi üdvözletek megváltása címén, a szegény iskolásgyermekek felruházására, adakozott: Podhorszky József, Tomasovszky Lajos, Kolos leányiskola 4—4 K-t, Weisz Simon 5 trikóinget, Felsőrónán: Szép Gáborné, Hrncsár Sándorné, Révay Adolfné, Klinger Béla, özv. Pfeilmayerné Groszmann Ignác, Szép Béláné, Soucsik Antalné, Istvánik Mariska, Gröbel Lajosné 1—1 K-t, Pataki János 80 fillért, Szabó Vilmosné, Kriszta János 60—60 fillért, Schoff Józsefné, Istvánik Mihályné, Soucsik Péter, Strelinger, Pataki Jenő, Rambauske Vilmos, Rambauske Vilmosné, Makovinszky Józsa, Pataki Ferenc, Miskolczy Károly 50-50 fillért, Révay JózsefnéNeuschl Antalné, Laszke Antal, Dzsbánek, Debnár Mihály, Moraucsik József, Sorek János 40—40 fillért, Zamboj Gyuláné, Blabol Mária, Stang Ferencné, Cziblik Jozefin, Weisz Jánosné, Makovinszky Péterné, Daubner Ignác, Becska Irén, Marosi Károlyné, Marosi Lajos, özv. Horniczky Gyuláné, Hatadam Vincéné, Hatadam Vince, Walter Mária, Soucsik Sándorné 30—30 fillért, Rednik Sándor, Treczka Jánosné, Morán Lajos, Istvánik Etus, Murgács Mihály, Majerszky Károly, özv. Tandler Vilmosné, Polónyi Ádám, Csizsik József, Ivanics József, özv. Majerszky Mihályné, Szép Emil, Maruska Jánosné, Szedliak Jánosné, Számel Mihály, Gálusz Mária, Kalischek Mária, Weisz Ferenc, Moraucsik Péter, Kvasznicska Lajos, Kalischek Fülöpné, Neubauer Antal, Kalischek Jánosné, Rusznák Anna, Bazalik Mária 20—20 fillért Kalischek Mária 12 fillért, Prácska Jánosné Willmon Ferenc, Hatadam Cilka, Hatadam Lajos Hatadam Etel 10—10 fillért, összesen 29·92 K-t.

— **A r. k. Nőegylet karácsonya.** A selmecbányai Szt. Erzsébet r. k. Nőegylet mult hó 22-én osztotta ki az egyesület gyámoltjainak a karácsonyi ajándékokat. A Nőegylet 50 iskolásgyermeknek adott ruhát és cipőt, 10 özvegyasszonynak élelmiszereket, s ezeken kívül a rendes segélyezettjei között készpénzt és élelmiszereket osztott ki. — A Nőegylet karácsonyfájára, a szegény iskolásgyermekek részére, adakozott: Siposs Ferenc 3 doboz cukorkát, Baán Elemérné 4 K-t, Mihalik Istvánné 2 K-t, gyermekruhát, Holzapfel Józsefné 1 K-t. A szives adományokért hálás köszönetet mond az egylet elnöksége.

— **A petróleum ára Németországban.** A porosz kereskedelmi miniszter a napokban rendeletet bocsátott ki, amely szükségesnek tartja a petróleum árának és fogyasztásának szabályozását. A kormányelnökökhöz intézett rendelet megállapítja, hogy a petróleum-ipar helyzete és a petróleumnagykereskedelem mai ára semmiféle jogos alapot nem nyujt a kicsinyben való elárúsításban az árnak most tapasztalt szertelen felemelésére. A petróleum- kereslet az egész birodalomban egyharmaddal, sőt felével csökkent, emellett a nagyban való ár az egész vonalon eléggé mérsékelt. Ily körülmények között a nagykereskedelemre hárul elsősorban az a feladat, hogy maga állapitsa meg a maximális árat, mielőtt a hatóság energikusan közbe nem lépne Amennyiben ennek az ármegállapításnak nem volna foganatja, a miniszter a szövetségtanácshoz javaslatot fog benyujtani a petróleum árának megállapitására. A hatóságok, amelyek, a jelenlegi törvény alapján, fel vannak hatalmazva a kiskereskedelem árainak szabályozására, a szövetségtanácstól hozott határozat nyomán kötelesek lesznek, a nagykereskedelem árjegyzése alapján, a kiskereskedelem árait is megállapitani és szigorúan ellenőrizni. A miniszter már most kijelenti, hogy a viszonyok alapos mérlegelésével úgy találja, hogy a kiskereskedők a petróleum literjét legföljebb 4 pfenniggel árúsíthatják drágábban, mint a nagykereskedők és egy liter ára seholsem lehet drágább 25 pfennignél. Kivánatosnak tartja végül, hogy a petróleumból egy-egy vevőnek csak korlátolt mennyiséget szolgáltassanak ki, esetleg, hogy hetenkint csak egy napon foglalkozzanak e cikk árusításával.

— **A téli háború borzalmai ellen katonáinknak prémre van szükségük. Akinek van, küldje be a Hadsegélyző hivatalnak. (Budapest IV. Váci-utca 38.) A pósta ingyen szállitja.**

Jó a kopott prém is (muff, sapka, boa, bunda stb). A katonai szabók ezeket feldolgozzák s ugy bocsátják a katonák rendelkezésére. Erre a feldolgozásra idő kell, az adományokkal ne késlekedjünk tehát!

— »Rózsavölgyi-Album 1914. karácsony« a napokban hagyta el a sajtót. Az album kiadója mellözött minden üzleti számitást és ennek eredménye, hogy az album tartalmának összeállitása és kiállitása várakozáson felül sikerült. Országunk első zeneműkiadó-cégétől csak jót vártunk és a legjobbat kaptuk. 80 oldalon 33 értékesnél értékesebb operett, kabaré, magyar és hazafias dalt tartalmaz a 4 koronás album. Huszka, Jakobi Szirmai, Zerkovitz világsikert aratott müvei között találjuk a legnépszerübb magyar és müdalokat, valamint az alkalmi hazafias darabokat a legjobb letétben. Az album izléses és diszes kiállitásal valamint gazdag tartalma révén a legalkalmasabb karácsonyi ajándék. Megrendelhető lapunk kiadójában, vagy az album kiadójánál: Rózsavölgyi Rózsavölgyi és Társa cs. és kir. udoari zeneműkiadó-cégnél, Budapest IV. Szervita-tér 5 sz.

— **Lohr Mária** (Kronfusz) a főváros első és legrégibb csipketisztitó-, vegytisztitó- és kelmefestő-gyárintézete, BUDAPEST, VIII. Baross-utca 85. a szakmájába vágó összes megrendeléseket gyorsan és jutányosan teljesíti.

— Jó éjszakát szerezhet magának mindenki, ha a hálószobáit a »Löcherer Cimexin«-nel fertőlenitl. A fővárosban történt próbák beigazolták, hogy a »Lőherer Cimexin« nemksak a poloskát és petéit pusztitja el rögtön; de megszabadit a ruszlitól, svábtól és hangyáktól is, a molykártól pedig a szőrmeruhákat teljesen megóvja. Beszerezhető: a Margótsy-örökösök gyógyszertárában és a készítőnél. »Löcherer Gyula gyógyszertárában, Bártfán.«

— *Kolera ellen a legbiztosabb óvószer a kénes gyügyi gyógy- és borviz. Kapható, az egyedelárusitónál, Greguss Antalnál.*

— **BALOGH LÁSZLÓ zenekara minden vasárnap a városi vigadóban játszik.**

A közönség köréből.

Takarékoskodjunk!

A most elmult karácsonyi ünnepek alkalmával tapasztaltuk, hogy a közönségnek az a része mely a hetenkint kapott pénzből él, kevés kivétellel, különösen ami a húsféléket illeti, egyáltalán nem vonta meg magától a jót, a drágát, mig az intelligencia bevásárlásán nagyon meglátszott a takarékosság.

Mivel úgy lehet, hogy későn jutunk elkövetett hibánk tudatára, nem volna talán hálátlan cselekedet, ha a papság a szószékről intézne a szükséges takarékosságra vonatkozóan oktató szavakat azokhoz, akik a takarékosságot csak a saját egyéni szempontjukból fogják föl, de egyáltalában nem gondolnak arra, hogy hová jutunk, ha bizonyos élelmicikk, mint pl. a hús, a fehérliszt teljesen elfogy s még a betegeinknek sem jut.

Kérem a Szerkesztő urat, közölje ezt a pár sort. **X. Y.**

NYILTTER.

E rovat alatt közlöttekért nem felelős a szerk.

Fog-Krém
KALODONT
Szájviz

KALODONT
legjobb
FOGKRÉM ÁRA
1914. december hó 21-től
70 fillér.

HIRDETÉSEK.

Jó tüzifát a közönségnek

2 m bükkfa 17 K.
2 m tölgy és cser 15 K.

megrendelhető Joerges Á. özv. és fiánál.

Weisz Adolf.
Tópatak.

Az uj
„BERSON"
gummisarok előnyei:

rendkivül tartós kiválóan ruganyos formája ideális

Steckenpferd-liliomtejsappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a Elbe.

egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvend szeplő ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr és szépség gondozásában való felülmulhatatlan, sázáért. Ezernyi elismerőlevél! Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Ügyeljen nyomatékosanen a Steckenpferd védőjegyre és a cég helyenevére? Darabja 80 fillérért kapható gyógyszertárakban, drogériakban, illatszerüzletekben stb. Hasonlóképen kitünő Bergmann Manera liliomkrémje (70 fillér egy tubus). Kitünő szer női kéz gondozására.

Játékbaba-klinika

javitásokat elfogad, egyes törött részeket újakkal pótol, ezenkívül babaparókákat készít, esetleg saját hozott hajból is

MAREK GYULA
fodrász és hajmunkakészitő,
Deák Ferenc-utca 12. szám alatt.

Hirdetések felvétetnek e lap kiadóhivatalában.

MOST JELENT MEG:

KRIEGSATLAS 1914.

12 legújabb, az összes erődökkel ellátott térkép

(Az osztrák-magyar-szerb, az osztrák-magyar-orosz, a német-francia, a német-orosz, a török-orosz harctér stb. stb.)

Ára 1·30 K.

KAPHATÓ:

Joerges Ágost özvegye és fia
könyvkereskedésében

Nyomatott Joerges Ágost özv. és fia könyvnyomdájában Selmecbányán 1914.